

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
08.10.2026

Av. Mahmut Tanal
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa Hal Pazarı'nda çekildiği belirtilen ve kamuoyuna yansıyan görüntülerde, çocukların da bulunduğu bir ailenin atılmış sebzeler arasından kullanılabilecek durumda olan ürünleri topladığı görülmektedir. Haberlerde ailenin bunu geçim sıkıntısı nedeniyle yaptığı ileri sürülmektedir.

Bu görüntüler yalnızca bir ailenin yaşadığı ekonomik sıkıntı olarak değerlendirilemez. Çocukların bulunduğu bir hanenin temel gıda ihtiyacını pazar atıklarından karşılamak zorunda kaldığı iddiası; sosyal yardım sisteminin ihtiyaç sahibini zamanında tespit edemediğini, çocukların beslenme ve gelişim ihtiyaçlarının korunup korunmadığını ve sosyal devlet mekanizmalarının sahada gerçek ihtiyaç sahibine ulaşp ulaşmadığını sorgulamayı zorunlu kılmaktadır.

Anayasa'nın 2'nci, 5'inci, 17'nci, 41'inci ve 60'ıncı maddeleri ile 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu kapsamında ekonomik ve sosyal yoksunluk içindeki ailelerin ve çocukların korunması kamusal bir sorumluluktur.

Sosyal devlet, vatandaşın açlık ve yoksulluk içinde yardım başvurusunda bulunmasını bekleyen değil; sosyal risk altındaki aileyi tespit eden, çocuğu koruyan ve ihtiyaç ortaya çıktığında zamanında müdahale eden devlettir.

Bu bağlamda;

1. Şanlıurfa Hal Pazarı'nda çocuklarıyla birlikte atılmış sebzelerden yiyecek topladığı ileri sürülen aile, kamuoyuna yansıyan görüntüler üzerine Bakanlığınız veya Şanlıurfa Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünce tespit edilmiş midir? Ailenin mahremiyeti korunarak sosyal inceleme yapılmışsa hangi ihtiyaçlar belirlenmiş ve gıda, nakdî destek, barınma, sağlık, eğitim ve çocuklara yönelik hangi hizmetler sağlanmıştır? Tespit edilmemişse neden resen sosyal hizmet müdahalesinde bulunulmamıştır?
2. 2024, 2025 ve 2026 yıllarında Şanlıurfa'da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları ile Bakanlığınızın sosyal yardım ve hizmetlerine kaç hane başvurmuş; kaç kabul edilmiş, kaç reddedilmiş ve kaç sonuçlandırılmayı beklemektedir? Bu verilerin 13 ilçe bazındaki dağılımı ve başlıca ret nedenleri nelerdir?
3. Şanlıurfa'da aynı yıllarda düzenli sosyal yardım alan hane ve bu hanelerde yaşayan çocuk sayısı ile Sosyal ve Ekonomik Destek hizmetinden yararlanan çocuk sayısı kaçtır? İlçeler bazında yapılan toplam ödeme tutarı ve çocuk başına ortalama destek miktarı nedir?

4. Bakanlığınız kayıtlarında ekonomik yoksunluk nedeniyle çocuklarının yeterli ve sağlıklı beslenmesini karşılamakta güçlük çektiği tespit edilen kaç hane bulunmaktadır? 2024-2026 döneminde çocukların temel gıda ihtiyacının karşılanamadığına ilişkin kaç bildirim alınmış ve bunların kaçında sosyal hizmet müdahalesi gerçekleştirilmiştir?
5. Sosyal yardım tutarlarının hızla artan gıda fiyatları karşısında bir hanenin temel beslenme ihtiyacını karşılayıp karşılamadığı düzenli olarak ölçülmekte midir? Ölçülüyorsa kullanılan kriter nedir; 2024, 2025 ve 2026 yıllarında Şanlıurfa'da ortalama sosyal yardım tutarının Bakanlığınızca hesaplanan temel ihtiyaç maliyetini karşılama oranı nedir?
6. Yardıma muhtaç olduğu sosyal incelemeyle tespit edildiği hâlde gelir kriteri, bütçe, program kapsamı veya başka bir nedenle düzenli destek alamayan hane ve çocuk sayısı kaçtır? İhtiyacı tespit edilmiş bir çocuğun mevcut yardım kriterlerinin dışında kalması hâlinde hangi koruyucu mekanizma devreye girmektedir?
7. Şanlıurfa'da ihtiyaç sahibi olduğu hâlde başvuru yapmayan veya sosyal yardım sisteminin dışında kalan aileleri resen tespit etmek amacıyla 2024-2026 döneminde kaç hane ziyareti ve sosyal inceleme gerçekleştirilmiştir? Bu çalışmalar sonucunda daha önce hiçbir yardım programında bulunmayan kaç hane tespit edilerek destek kapsamına alınmıştır?
8. Pazarlardan, çöplerden veya atık alanlarından gıda temin ettiği tespit edilen aile ve çocuklara ilişkin Bakanlığınızın özel bir bildirim, saha müdahalesi veya takip prosedürü bulunmakta mıdır? Şanlıurfa'da son üç yılda bu nitelikte kaç vaka tespit edilmiş ve kaçına düzenli sosyal destek sağlanmıştır?
9. Mevsimlik tarım işçisi, işsiz, geçici işlerde çalışan ve düzensiz gelire sahip ailelerin çocukları bakımından özel bir yoksulluk ve sosyal risk takibi yapılmakta mıdır? Bu gruplardan 2024-2026 döneminde kaç hane sosyal yardıma, kaç kişi düzenli gelir veya istihdama erişmesini sağlayacak programlara yönlendirilmiştir?
10. Şanlıurfa'da hiçbir çocuğun yoksulluk nedeniyle sağlıklı gıdaya erişememesi, eğitimden uzaklaşmaması ve ailesinin geçim sıkıntısı nedeniyle korunmasız kalmaması amacıyla 2027 yılı için Bakanlığınızın belirlediği hedef hane ve çocuk sayısı, sosyal yardım ve SED bütçesi, saha taraması hedefi ve uygulanacak yeni tedbirler nelerdir?